ZEYTİN DERGİSİ

Haftalık Bülten — Dünya Zeytincilik Gündemi

6–13 Kasım 2026 · zeytindergisi.com

Bu hafta piyasada iki gelişme öne çıktı: İspanya, bol arz beklentisi karşısında üretimin yüzde 12'sini sezon sonuna kadar depoya alırken, ilk fiyat göstergeleri kararın piyasayı hemen yukarı taşımadığını gösteriyor. IOC'nin ilk 2026/27 tahminleri Avrupa Birliği üretimini 2,4 milyon ton civarında öngörüyor; Xylella cephesinde ise yeni saha araştırmalarından çok, Avrupa değerlendirmesinin güncellenmesi ve mevcut karantina alanlarının izlenmesi gündemde. Bu bültendeki haberler Türkiye dışındaki gelişmelerden derlenmiştir.

1. İSPANYA: 167a ÇEKME ORANI %12 OLARAK AÇIKLANDI

İspanya Tarım Bakanlığı 4 Kasım tarihli kararla, 2026/27 sezonunda yağhanelerin beyan ettikleri aylık üretimin yüzde 12'sini depoda tutmasını zorunlu kıldı. Karar 6 Kasım'da BOE'de yayımlandı ve Kasım üretiminden itibaren uygulanıyor. Depolanan yağın 30 Eylül 2027'ye kadar piyasaya verilmemesi öngörülüyor. Oran, düzenlemedeki yüzde 20'lik üst sınırın altında kaldı; İspanya bu mekanizmayı ilk kez işletiyor.

Resmî hesaplamada sezon başı stok 357.040 ton, 2026/27 üretim tahmini 1.602.596 ton. MAPA, kararın yaklaşık 188 bin tonu piyasadan geçici olarak çekmesini bekliyor. Ancak mekanizma, tüm stoklara uygulanan tek seferlik bir kesinti değil: her yağhanenin Kasım'dan itibaren aylık bildirdiği üretimin yüzde 12'si depolanacak. 31 Ekim itibarıyla sezon üretimi 70.530 ton, yağhane stokları 150.931 ton ve çıkışlar 91.435 ton olarak kaydedildi. Bu erken sezon verileri, yüksek tahminin henüz gerçekleşmiş hasat miktarıyla karıştırılmaması gerektiğini hatırlatıyor.

İlk fiyat tepkisi sınırlı kaldı. Endülüs Gözlemevi'nin 26 Ekim–1 Kasım haftası verisinde natürel sızma ortalaması 3,026 €/kg; İspanyol basınında kasımın ilk haftası için yaklaşık 3 €/kg seviyeleri aktarılıyor. Çekme kararı, arzın tamamını azaltmadığı ve depolanan miktar ancak kademeli oluşacağı için tek başına fiyat tabanı garantisi vermiyor. Yağışlar, gerçek üretim ve iç/dış talep önümüzdeki haftalarda belirleyici olacak.

2. IOC: AB ÜRETİMİ 2,4 MİLYON TON, DÜNYA DENGESİ İÇİN ERKEN TAHMİN

IOC'nin 29 Ekim'deki 67. Danışma Komitesi toplantısında paylaşılan ön tahminler, 2026/27 sezonunda AB zeytinyağı üretimini yaklaşık 2,4 milyon ton olarak veriyor. Ülke tahminleri İspanya için 1,6 milyon, İtalya için 280 bin, Yunanistan için 300 bin ve Portekiz için 195 bin ton. Bunlar sezon ilerledikçe güncellenebilecek ilk tahminler; IOC bu toplantı notunda dünya toplam üretim ve tüketimi için kesin bir denge tablosu yayımlamadı. Dolayısıyla ülke rakamlarını tamamlanmış küresel projeksiyon gibi okumamak gerekiyor.

IOC'nin erişilebilir aylık istatistik bülteni Haziran/Temmuz 2026 dönemini kapsıyor; Kasım ayına ait yeni aylık fiyat ve ticaret serileri henüz aynı istatistik sayfasında yer almıyor. Buna karşılık Avrupa Komisyonu'nun 9 Kasım güncellemeli fiyat dosyası, son haftaların yönünü takip etmek için daha güncel bir referans sağlıyor. Örgütün 124. Üye Ülkeler Konseyi oturumunda Uluslararası Zeytinyağı ve Sofralık Zeytin Anlaşması'nın 2027 sonuna uzatılması da karara bağlandı. IOC ayrıca zeytinlik bazında sera gazı salımı ve karbon uzaklaştırımını hesaplamaya yönelik aracını dünya çapında kullanıma açtı.

3. XYLELLA: KARANTİNA ALANLARI SÜRÜYOR, EFSA YENİ RİSK DEĞERLENDİRMESİNE HAZIRLANIYOR

Avrupa Komisyonu'nun güncel ülke kayıtlarında Puglia, Xylella fastidiosa subsp. pauca'nın yerleşik kabul edildiği ve eradikasyon yerine çevreleme uygulanan alan olarak geçiyor. Balear Adaları'nda fastidiosa, multiplex ve pauca alt türleri bildirilmiş; ada genelinde çevreleme ve belirlenmiş bitkilerin dışarı taşınmasına kısıtlama uygulanıyor. Portekiz'de Porto çevresinde multiplex kayıtları ve Lizbon bölgesindeki bildirimler izleniyor; 2022'de Algarve'deki odak eradike edilmiş olarak kapatılmıştı. Bitki sağlığı kayıtları alt tür ve alanlara göre değiştiğinden, tüm ülkeyi veya her zeytinliği aynı risk düzeyinde göstermek doğru değil.

Bilim tarafında EFSA'nın Haziran 2026'da Bari'de düzenlediği beşinci Avrupa konferansı, dayanıklı zeytin çeşitleri, biyolojik ve entegre mücadele, vektör böceğin yönetimi, sürveyans ve yayılım modellemesi alanlarında yeni sonuçları bir araya getirdi. EFSA, 2019 tarihli bilimsel görüşünü güncelleyerek 2026 sonuna kadar yeni bir zararlı risk değerlendirmesi yayımlamayı planlıyor; ayrıca latent ve inkübasyon dönemleri üzerine kamu danışması ve veri çağrısı hazırlıyor. Bunlar henüz sahada Xylella'yı ortadan kaldıran bir çözüm anlamına gelmiyor; üretici açısından erken teşhis, bitki hareketi kurallarına uyum ve vektör kontrolü önemini koruyor.

4. DEOLEO SATIŞINDA YENİ AŞAMA: ACESUR VE DCOOP TEKLİFİ KABUL EDİLDİ

CVC, Deoleo Holding için Acesur ve Dcoop'un oluşturduğu konsorsiyumun teklifinin kabul edildiğini 5 Kasım'da duyurdu. İşletme değeri 520 milyon avro olarak bildirilen anlaşma, Deoleo'nun yüzde 91,99'luk payını kapsıyor; alıcıların eşit payla ortak olması planlanıyor. Carbonell ve Hojiblanca gibi markaları bünyesinde bulunduran Deoleo'nun el değiştirmesi, İspanyol zeytinyağı sanayisinde mülkiyet ve pazarlama dengesi açısından haftanın dikkat çeken kurumsal haberi oldu. İşlem için rekabet ve diğer düzenleyici onaylar ile halka açık şirket hissedarlarının kararı gerekiyor; devir henüz tamamlanmış değil.

5. GELECEK HAFTA

- İspanya'da zorunlu depolamanın kasım üretim verilerine ve üretici fiyatlarına yansıması
- IOC'nin Kasım oturumu sonrası yayımlanacak yeni 2026/27 denge verileri
- EFSA'nın Xylella risk değerlendirmesi ve kamu danışması takvimi
- Hasat ilerledikçe İtalya, Portekiz ve Kuzey Afrika'da rekolte ve yeni yağ fiyatları

Bülteni her hafta e-postanızda görmek için e-bülten üyelik formunu doldurun.

6. KAYNAKLAR

BOE — İspanya 167a kararı, 4 Kasım 2026
Euronews — Spain holds back 12% of olive oil production, 6 Kasım 2026
İspanya MAPA — 2026/27 sezonu, 31 Ekim itibarıyla piyasa verileri (11 Kasım yayımı)
IOC — 67. Danışma Komitesi ve 2026/27 ön tahminleri, 29 Ekim 2026
IOC — Aylık sektör istatistikleri
IOC — 2026/27 için karbon dengesi aracı ve sektör görünümü
BM Antlaşmalar Koleksiyonu — 2015 Uluslararası Anlaşması'nın 2027 sonuna uzatılması
Avrupa Komisyonu — Ülkelere göre Xylella gelişmeleri
EFSA — Xylella konferansı ve 2026 sonu risk değerlendirmesi planı, 25 Haziran 2026
EFSA — Xylella kontrol seçeneklerine ilişkin bilimsel değerlendirmeler, 3 Mart 2026
Avrupa Komisyonu — Zeytinyağı haftalık fiyat verileri, 9 Kasım 2026
CVC — Acesur–Dcoop teklifinin kabulü, 5 Kasım 2026
Endülüs Tarım Fiyatları Gözlemevi — 44. hafta 2026